

Planeringsstrategi 2024

En inriktning för fortsatt översiktsplanering i Linköping

Diarienummer: KS 2022-540

Datum: 2024-01-22

Projektledare: Helena Eide

Projektgrupp: Frida Sandén, Caroline Johansson (till augusti 2023), Adrian Hult (till juli 2023) och Julia Appelgren (till april 2023)

Organisation: Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Enheten för strategisk planering

Innehåll

Inledning	4
Om planeringsstrategi	4
Sammanfattning	5
Linköpings nuvarande arbetssätt med översiktsplanen	7
En översiktsplan enligt ett inriktningsbeslut	7
Översiktsplanen har blivit svårjobbad	8
Slutsatser från avsnittet om Linköpings nuvarande arbetssätt med översiktsplanen	9
Nya och ändrade förutsättningar som påverkar översiktsplanen	10
En utvecklad översiktsplanering	10
Ett samhälle i utveckling	10
Slutsatser från avsnittet om nya och ändrade förutsättningar som påverkar översiktsplanen	11
Aktualitetsprövning	12
Om aktualitetsprövningen	12
Sammanfattning av genomförd bedömning	12
Slutsatser från avsnittet om aktualitetsprövning	15
Den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping	16
Behov av att ta fram en ny översiktsplan	16
Behov av ett nytt sätt att arbeta med översiktsplanering	20
Sammanfattning av kommande arbete	22
Slutsatser från avsnittet om den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping	23
Referenslista	24
Bilaga 1: Aktualitetsprövning av Linköpings kommuns översiktsplan, 2024-01-22	
Bilaga 2: Länsstyrelsens underlag inför kommunens beslut om planeringsstrategi, 2022-09-06	

Inledning

I det här avsnittet beskrivs vad en planeringsstrategi är och vad den innehåller.

Om planeringsstrategi

Planeringsstrategin kan ses som "planen för översiktsplanen" och är ett nytt verktyg som kom med [ändringarna av plan- och bygglagen](#) (PBL) 1 april 2020. Ändringen är en del i en [större reform](#), där staten vill att översiktsplaneringen utvecklas till att bli mer kontinuerlig och framåtsyftande. Målet är att kommunerna ska ta större ansvar för att innehållet i översiktsplanen är aktuellt, så att översiktsplanen på ett bra sätt kan fungera som vägledning för efterföljande planering och lovgivning. Om översiktsplanen regelbundet blir föremål för politisk helhetsbedömning klarläggs om planen fortfarande ger uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen.

Kommunen ska genom planeringsstrategin senast 24 månader efter genomfört val ta ställning till nya planeringsförutsättningar, samt redogöra för planens aktualitet och den fortsatta översiktsplaneringen (23 § 3 kap PBL). Om kommunen inte antar en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan inom tidsramen, upphör översiktsplanen att gälla. Inför arbetet med planeringsstrategin tillhandahåller länsstyrelsen ett underlag som ska hjälpa kommunen att bedöma översiktsplanens aktualitet. Underlaget har nyttjats av kommunen i processen och finns som bilaga till planeringsstrategin (bilaga 2).

Den här planeringsstrategin är den första efter lagändringen och innebär ett skifte för översiktsplaneringen i Linköping. Planeringsstrategin ska fungera både som en samlad bedömning av översiktsplanens aktualitet, såväl som ett avslut av nuvarande arbetsätt. Strategin innehåller även en beskrivning av steget över till en översiktsplan mer anpassad till dagens behov. Det här dokumentet är därför mer omfattande än vad kommande planeringsstrategier avser att vara.

Figur 1: Illustrationen visar Linköpings kommuns nu gällande översiktsplan. De pågående processerna visas inte i den här illustrationen. Mer information om översiktsplanen finns på [kommunens webbplats](#).

Sammanfattning

Här sammanfattas slutsatserna från arbetet med planeringsstrategin fördelat på de avsnittsrubriker som finns i dokumentet.

Linköpings nuvarande arbetssätt med översiktsplanen

Översiktsplanen i Linköpings kommun består av tre delar; en gemensam del med Norrköping, en del för staden och en del för landsbygden. De tre huvuddelarna har konkretiserats genom tillägg och fördjupningar. Uppbyggnaden beskrivs bland annat i ett inriktningsbeslut som togs 2005 som även beskriver grunden för innehållet i översiktsplanen.

Kommunens bedömning är att inriktningsbeslutet har bidragit till en långsiktig, kvalitativ och innehållsrik översiktsplan, där arbetssättet har gjort det möjligt att arbeta kontinuerligt med avgränsade frågor över tid. Dokumentstrukturen som vuxit fram har dock tillsammans med det analoga, tryckta formatet gjort översiktsplanen svår att använda och arbeta vidare med. Arbetssättet har också gjort att vissa sakfrågor som berör helheten inte har kunnat omhändertas, vilket påverkar översiktsplanens aktualitet och läsbarhet.

Nya och ändrade förutsättningar som påverkar översiktsplanen

Staten vill att översiktsplanen ska präglas av tydlighet och kontinuitet, samt att den ska vara aktuell. Som följd av detta har plan- och bygglagen ändrats och [nya föreskrifter](#) är på väg fram. Kraven påverkar översiktsplanens form och innehåll och är något alla kommuner kommer att behöva förhålla sig till. Det har även tillkommit nya och ändrade förutsättningar gällande bland annat riksintressen, miljö kvalitetsnormer och andra förhållanden av väsentlig betydelse (värden och hänsyn som kommunen behöver ta ställning till i planeringen). Även [miljöbedömningsprocessen](#) och den kommunala hanteringen av [klimatrelaterade risker](#) har ändrats. Det finns även samhällsfrågor där nya mål tillkommit, som till exempel inom klimatområdet och gällande elektrifiering.

Aktualitetsprovning

För att undersöka vilka delar av översiktsplanen som är aktuella ska översiktsplanen provas gentemot nya förutsättningar och krav i lagen. Det går inte att lägga till nytt innehåll i översiktsplanen genom planeringsstrategin, men i provningen identifieras vilka behov som finns för fortsatt arbete.

Bedömningen är att den övergripande viljeriktningen för hur den byggda miljön ska utvecklas i Linköpings kommun är aktuell, men det finns behov av att hantera frågor som inte har kunnat omhändertas som följd av det nuvarande arbetssättet, samt behov av att anpassa planen till nya och kommande krav. Kommunen behöver ta fram en ny översiktsplan enligt kommande digital standard som ersätter alla nu antagna delar, fördjupningar och tillägg. Den nuvarande översiktsplanen fortsätter att gälla tills dess att en ny översiktsplan har tagits fram.

Den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping

Eftersom aktualitetsprövningen visar att de bärande inriktningarna i kommunens översiktsplan är aktuella bör inte den nya översiktsplanen innebära ett stort omtag. Inriktningarna bör i hög grad utgå från innehållet i den nuvarande översiktsplanen för att behålla långsiktigheten i planeringen. Vissa förändringar behöver dock göras. Kommunen bedömer med bakgrund i genomförd aktualitetsprövning att [fokus för kommande projekt](#) bör vara att anpassa och renodla översiktsplanen utifrån nya och kommande krav, samt vidareutveckla inriktningarna i översiktsplanen inom utvalda områden. I planeringsstrategin redovisas [vilka](#) frågor som ska hanteras i nästa översiktsplaneprojekt. Hur framtida inriktningar formuleras blir ett resultat av den kommande översiktsplaneprocessen.

Figur 2: Den nya samlade översiktsplanen föreslås bygga vidare på de bärande inriktningarna från den nuvarande översiktsplanen, eftersom aktualitetsprövningen visar att dessa fortfarande i huvudsak är aktuella.

När den nya översiktsplanen är framtagen behövs ett [nytt arbetssätt](#) som bidrar till att kommunen kan hålla översiktsplanen strategisk och aktuell. Det föreslagna arbetssättet innebär att Linköpings kommun nyttjar fördelarna med digitaliserad information och oftare beslutar [hela](#) översiktsplanen på nytt, men utan att omarbeta planen i sin helhet. Det kan ses som att översiktsplanen uppdateras med en ny version. Arbetssättet innebär att kommunen samråder, granskar och antar hela översiktsplanen varje gång, med kommunikativt fokus på det som har ändrats sedan sist. Förslaget innebär att det alltid bara finns [en](#) översiktsplan och ett pågående översiktsplaneprojekt. Vilka frågor som ska utredas i det aktuella projektet får sin avgränsning av antagen planeringsstrategi, som sin tur grundar sig på kontinuerlig analys och prioritering.

Sammanfattning av kommande arbete

För att kunna ta steget över i ett nytt arbetssätt behöver följande aktiviteter startas eller fortgå:

- Slutföra pågående översiktsplaneprojekt med stöd i nuvarande översiktsplan (4 st)
- Påbörja framtagande av ny digital översiktsplan med den nuvarande som grund
- Starta upp arbetet med kontinuerlig planeringsanalys

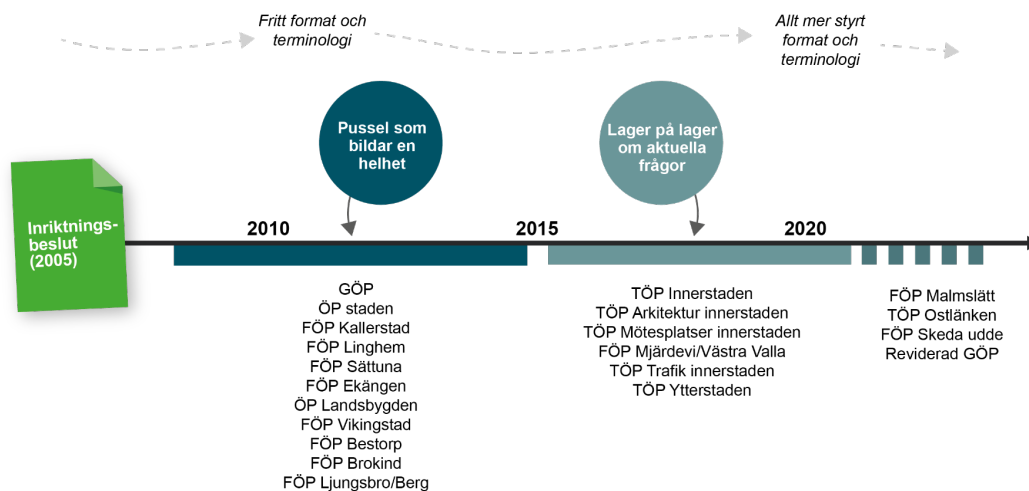
Linköpings nuvarande arbetssätt med översiktsplanen

Här beskrivs hur översiktsplanen har tagits fram och hur den fungerar idag. Avsnittet innehåller även en uppföljning av det inriktningsbeslut som fattades 2005 och som är grunden för kommunens nuvarande översiktsplan.

En översiktsplan enligt ett inriktningsbeslut

Linköpings och Norrköpings modell för översiktsplanering

Enligt [3 kap. plan- och bygglagen](#) (2010:900) ska alla kommuner ha en översiktsplan. Linköping och Norrköping valde på 2000-talet att kommunernas respektive översiktsplan skulle bestå av tre delar; en gemensam, en för staden och en för landsbygden. De tre delarna har under åren ändrats genom tillägg och fördjupningar som tagits fram som egna produkter med tydliga avgränsningar både geografiskt och inom sakområden. Detta beskrivs i ett inriktningsbeslut från 2005 som beskriver tankar om vad den framtida översiktsplanen skulle innehålla (KS 2005-0132). Vissa av ändringarna var med i beräkningen från början och vissa har lagts till senare efter behov. De första delarna kan beskrivas som bitar i ett pussel där inriktningarna inte överlappar varandra utan snarare fördjupar och konkretiserar samma syn. Efter några år uppstod dock behov av att börja fördjupa och delvis ändra översiktsplanen i vissa tematiska frågor, vilket föranledde att nya tillägg togs fram.

Figur 3: De tidigaste delarna av översiktsplanen togs fram som bitar i ett pussel. Efter ett tag uppstod behov att fördjupa och delvis ändra kommunens syn i vissa frågor.

Innehåll baserat på en planstrukturstudie

Stadsutvecklingsidéerna från 2005 bygger på en planstrukturstudie som gjordes inför arbetet med *Översiktsplan för staden Linköping (2010)*. Enligt inriktningen ska Linköping vara en kunskapsstad som kan möta näringslivets behov där innerstaden är ett levande regionalt centrum med många bostäder. Variation i bebyggelse typer och upplåtelseformer beskrivs som viktigt, likaså vackert belägna boendemiljöer med kompletterande centrumstrukturer och god tillgänglighet för alla. Även god tillgång till grönområden, ökat fokus på hållbara transportsystem, hållbar kommunalekonomi, samt fokus på miljövänliga och långsiktigt

hållbara tekniska försörjningssystem är viktiga inriktningar i beslutet. Översiktsplanen i Linköpings kommun skulle enligt inriktningsbeslutet bland annat:

- Ge förutsättningar för regionförstoring genom infrastruktursatsningar
- Bygga på en pärlbandsprincip där staden och orterna får tydliga avgränsningar
- Bidra till en tät och sammanhängande stad där värdefulla grönområden sparas
- Bidra till utveckling av ett antal särskilt utpekade orter med goda förutsättningar
- Ge förutsättningar för en levande landsbygd genom hållbar Ortsstruktur
- Bidra till utveckling av vattennära lägen för rekreation och bebyggelse

Uppföljning av inriktningsbeslutet

Kommunens bedömning är att översiktsplanen i hög grad bygger på de inriktningar som beslutades 2005 och att inriktningsbeslutet har bidragit till att hålla kursen i den översiktliga planeringen. Att i varje ändring bygga vidare på tidigare beslut har skapat en långsiktighet som är avgörande för att inriktningarna ska kunna få genomslag.

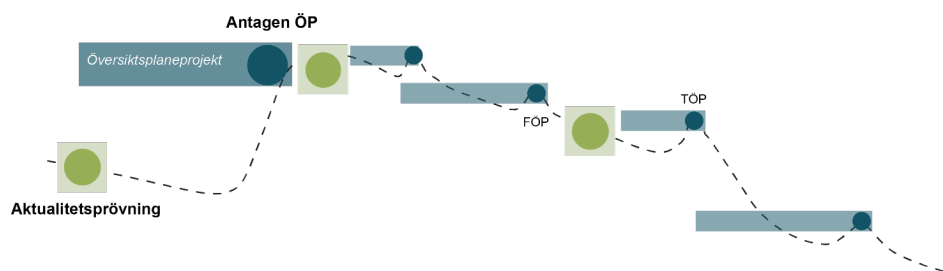

Figur 4: Inriktningsbeslutet har bidragit till en värdefull långsiktighet inom översiktsplaneringen

Översiktsplanen har blivit svårjobbad

Svårt att hålla hela översiktsplanen aktuell

En översiktsplan där innehållet i de olika delarna bygger på varandra bidrar även till utmaningar, främst kopplat till uppdatering av frågor som behöver lösas i en helhet. Genom att sällan arbeta med hela översiktsplanen samtidigt, sjunker översiktsplanens sammanvägda aktualitet. Att hålla översiktsplanen aktuell genom nya fördjupningar och tillägg fungerar inte på sikt, eftersom frågor som berör helheten faller mellan stolarna. Några exempel på det är strukturella frågor som berör både stad och landsbygd, hanteringen av riksintressen och andra allmänna intressen, samt lagkrav om att konsekvenserna av ändringar ska beskrivas för översiktsplanen som helhet. Det blir även svårt att beakta nya regionala och nationella mål och anpassa planen till nya samhällstrender och forskning.

Figur 5: Genom att sällan arbeta med hela översiktsplanen samtidigt sjunker översiktsplanens sammanvägda aktualitet (här illustrerad med streckad linje).

Svårt att förstå och använda översiktsplanen

Den komplexa dokumentstrukturen med många olika handlingar har gjort det svårt att förstå att det bara finns en översiktsplan och att alla tryckta dokument tillsammans utgör en helhet. En enkätundersökning visar att översiktsplanen ger vägledning, men att den kan vara svår att använda och upplevs som utdaterad i vissa frågor. Planens olika delar är framtagna vid olika tidpunkter och grundar sig därför på olika förutsättningar, vilket bidrar till att planen är svår att förstå. Tillvägagångssättet har även bidragit till långa processer med stort fokus på avgränsning och förståelse för hur delarna förhåller sig till varandra, speciellt inom staden.

Figur 6: Samma geografiska område omfattas ofta av flera olika delar vilket kan göra det svårt att veta vad som gäller.

Svårt att fortsätta arbeta kontinuerligt

Sammanfattningsvis konstaterar kommunen att översiktsplanen är både långsiktig och innehållsrik, där arbetssättet har gjort det möjligt att arbeta kontinuerligt med avgränsade frågor över tid. Dokumentstrukturen har dock blivit så pass komplex med inbyggda beroenden mellan de olika delarna, att det är svårt att fortsätta att arbeta med ändringar (fördjupningar och tillägg) på ett sätt som uppfyller plan- och bygglagens krav om tydlighet ([6 § 3 kap PBL](#)).

Slutsatser från avsnittet om Linköpings nuvarande arbetssätt med översiktsplanen

- Översiktsplanen är framtagna utifrån ett inriktningsbeslut från 2005. Innehållet i den framtagna översiktsplanen överensstämmer med inriktningsbeslutet
- Det nuvarande arbetssättet har skapat en långsiktig och innehållsrik översiktsplan, men har även delvis gjort det svårt att förstå och använda planen

Nya och ändrade förutsättningar som påverkar översiktsplanen

Här sammanfattas nya och ändrade förutsättningar som bedöms påverka översiktsplanens aktualitet. Närmare beskrivning finns i aktualitetsprovningen (bilaga 1) och i länsstyrelsens underlag (bilaga 2).

En utvecklad översiktsplanering

Införandet av planeringsstrategin är en del av en större reform där statens mål är att den översiktliga planeringen ska utvecklas i riktning mot att bli mer kontinuerlig och framåtsyftande. Staten vill att kommunerna ska ta större ansvar för att innehållet i översiktsplanen är aktuellt och i linje med den aktuella politiska viljan. Översiktsplanen ska även bli tydligare och mer läsbar för efterföljande skeden, vilket bland annat innebär att planen behöver renodlas gentemot de faktiska innehållskraven.

Som följd av statens arbete [ändrades plan- och bygglagen](#) 1 april 2020. Även [miljöbalken](#) har ändrats för att tydliggöra hur översiktsplanens konsekvenser ska bedömas. 2023 ändrades [plan- och byggförordningen](#) på ett sätt som innebär att alla Sveriges översiktsplaner som påbörjas efter 31 december 2026 ska kunna skickas in till en nationell geodataplattform enligt en enhetlig digital standard. Kraven ska förtydligas genom statliga föreskrifter och specifikationer.

Förändrade riksintressen och ett nytt begrepp

När plan- och bygglagen ändrades 2020 infördes begreppet [förhållande av väsentlig betydelse](#). Med det menas att kommunen i översiktsplanen ska redovisa de förhållanden (värden och hänsyn) som är av *väsentlig* betydelse för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Det innebär att kommunen kan avstå från att redovisa förhållanden som har begränsad betydelse. Riksintressen bedöms alltid som väsentliga.

Sedan ett tag tillbaka pågår [en översyn av vissa riksintresseanspråk](#) som påverkar översiktsplaneringen. Länsstyrelsen anser även att planen i högre grad behöver möjliggöra för att miljö kvalitetsnormer uppnås (se bilaga 2). Både regionalt och kommunalt har det även tagits fram nya utredningar för allmänna intressen som till exempel naturvärden, kulturvärden och jordbruksmark.

Ett samhälle i utveckling

Samtidigt som kraven på översiktsplanens tydlighet ökar, ökar komplexiteten inom planeringen. Kommunen bedömer att det blir allt fler sakfrågor som behöver avvägas gentemot varandra, där staten lägger ett stort ansvar på kommunerna att hitta lösningar på komplexa frågeställningar. Den ökade komplexiteten föranleder behov av att på ett ännu tydligare sätt redovisa bakgrunden till de avvägningar som görs.

För att kunna göra en provning av översiktsplanens aktualitet har kommunen med stöd av omvärldsbevakning, inspel från referensgrupp och länsstyrelsens underlag (bilaga 2)

sammanfattat större samhällsförändringar och trender som bedöms påverka översiktsplaneringen. En mer utförlig beskrivning finns i aktualitetsprovningen (bilaga 1).

- **Klimatrelaterade frågor.** Ökat fokus på effektiv resurshushållning, att minska utsläpp och att anpassa samhället till ett förändrat klimat
- **Digitalisering och elektrifiering.** Utveckling inom områden som energiproduktion och elektrifiering, samt utbyggnad av bredband, mobilmaster och laddinfrastruktur.
- **Sociala hållbarhetsfrågor.** Ökat fokus på frågor som gestaltad livsmiljö, trygghetsskapande arbete, integration- och jämlikhetsfrågor, folkhälsa och friluftsliv.
- **Civil beredskap.** Ökat fokus på försvar och beredskap. Det bedöms dock vara för tidigt att säga exakt hur förändringen påverkar den långsiktiga fysiska planeringen.
- **Livsmedelsförsörjning och synen på jordbruksmark.** Ökat fokus på att säkra livsmedelsförsörjningen, effektivisera jordbruket och bevara jordbruksmark.
- **Den statliga järnvägsplaneringen.** Utgångspunkten i nuvarande översiktsplan är att Ostlänken ska dras på ett sätt som innebär att resecentrum flyttas till Stångebro. Under arbetet med en järnvägsutredning ändrades kommunens viljeinriktning och 2022 beslutade Trafikverket att alternativet [Steningekorridoren](#) ska ligga till grund för fortsatt planering.

Slutsatser från avsnittet om nya och ändrade förutsättningar som påverkar översiktsplanen

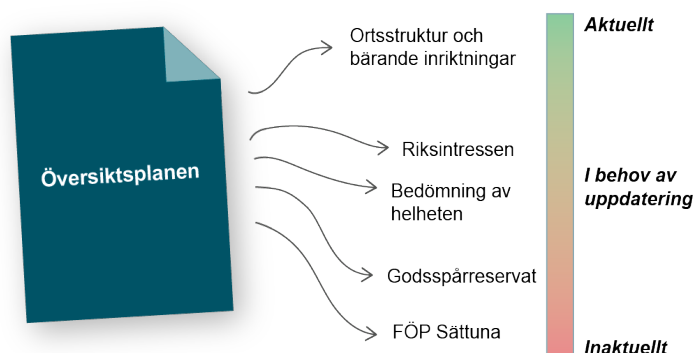
- De statliga ramarna utvecklas för att översiktsplaneringen ska bli mer aktuell, kontinuerlig och framåtsyftande. Planen ska även bli tydligare och mer läsbar. Nya krav innebär bland annat att alla översiktsplaner som påbörjas efter 31 december 2026 ska kunna skickas in till en nationell geodataplattform.
- Det har även skett en rad samhällsförändringar och trendförflyttningar som påverkar bedömningen av översiktsplanens aktualitet, till exempel inom klimatområdet och gällande elektrifiering.

Aktualitetsprövning

Som en del av planeringsstrategin ska en översyn av översiktsplanens aktualitet göras. I det här avsnittet sammanfattas resultatet. Hela aktualitetsprövningen finns som bilaga till planeringsstrategin (bilaga 1).

Om aktualitetsprövningen

I planeringsstrategin ska översiktsplanen bedömas gentemot nya förutsättningar och vissa innehållskrav (23 § 3 kap PBL). Olika delar av översiktsplanen kan få olika status och planen kan vara delvis aktuell. Det *går dock inte att lägga till nytt innehåll* i översiktsplanen genom planeringsstrategin. Aktualitetsprövningen innebär att delar av innehållet bedöms som aktuellt och andra delar som inaktuella eller i behov av uppdatering. Skälen för bedömningen varierar, där uppdateringsbehovet i vissa fall kan kopplas till helt nya frågor som översiktsplanen av naturliga skäl inte hanterar. I andra fall beror behovet på att det har tillkommit ny kunskap inom områden som påverkar inriktningar som redan finns. I avsnittet om [den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping](#) beskrivs hur kommunen har tänkt att arbeta vidare med översiktsplanen utifrån genomförd bedömning.

Figur 7: Olika delar av översiktsplanen kan få olika status. Vissa inriktningar är aktuella, medan andra delar kan vara inaktuella eller i behov av uppdatering. Illustrationen visar exempel från genomförd prövning

Sammanfattning av genomförd bedömning

En ny översiktsplan behövs för att möta nya och kommande krav

Kommunens bedömning är att den övergripande viljeriktningen för utveckling av den byggda miljön enligt den nu gällande översiktsplanen är aktuell. Tänkt utveckling är i linje med det inriktningsbeslut som togs 2005 och bedöms fortfarande som aktuell utifrån nya förutsättningar. Den bärande ortstrukturen och bärande inriktningar för staden, landsbygden, småorterna samt de prioriterade utvecklingsorterna (bortsett från Sättuna), bedöms som aktuella.

Delar av översiktsplanen bedöms dock som inaktuell (se nedan) och det finns frågor som behöver uppdateras, bland annat som följd av det nuvarande arbetssättet. Det gäller förhållandet till riksintressen och andra allmänna intressen, men även krav som berör hela översiktsplanen som behovet av en samlad konsekvensbedömning och nya beskrivningar av hur översiktsplanen förhåller sig till nuvarande regionala och nationella mål. Det finns även

behov av att anpassa planen till nya krav och kommande statliga föreskrifter, göra planen tydlig och mer enhetlig, samt vidareutveckla planen inom en rad områden.

Så trots att de bärande inriktningarna i översiktsplanen bedöms som aktuella, ser kommunen ett sammanvägt behov av att ta fram en ny översiktsplan som vid antagande ersätter alla nuvarande delar. Eftersom de bärande inriktningarna är aktuella är inriktningen att den nya planen bygga vidare på den nuvarande. Den nuvarande översiktsplanen gäller tills en ny plan har tagits fram, då den fortfarande ger en i huvudsak aktuell vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Innehåll i översiktsplanen som bedöms som inaktuellt

Vissa inriktningar i översiktsplanen bedöms som inaktuella. Bedömningen grundar sig på att inriktningarna antingen har ersatts eller att den kommunala viljeinriktningen har ändrats.

Följande inriktningar bedöms som inaktuella:

- Översiktsplanens inriktningar för **Sättuna** som antagits genom *Översiktsplan för Sättuna (2012)* och *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping (2010)*.
- Översiktsplanens fördjupade inriktningar för **Kallerstad** som först antagits genom *Översiktsplan för Kallerstad (Stång)* och *nytt resecentrum mm (2010)*, samt i efterföljande planer som befäster aktuella inriktningar.
- Det västra reservatet för **Stångådalsbanan** som först antagits i *Översiktsplan för staden Linköping 2010*, samt i efterföljande planer som befäster den aktuella inriktningen.
- Det kommunala **godsspårreservatet**, inklusive kombiterminal som först antagits i *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping 2010*, samt i efterföljande planer som befäster den aktuella inriktningen.
- **Reservatet för ny förbifart 757** väster om Lingham, utpekad i *Fördjupning av översiktsplanen för Lingham (2011)*.
- Kommunala ställningstaganden för **borttagna riksintressen**:
 - Riksintresse för reservatet för framtida *Götalandsbana*
 - Riksintresse för *rv. 35 Linköping- länsgräns Kalmar*
 - Riksintresse för *rv. 34 Linköping- Motala*
 - *Stångådalsbanan Linköping- Hultsfred*

Innehåll i översiktsplanen som är i behov av uppdatering

Övergripande uppdateringsbehov som omfattar hela kommunen

Följande behov berör hela översiktsplanen, det vill säga flera av kommunens delgeografier och/eller planprodukter. Uppdateringsbehovet kan i vissa fall kopplas till helt nya frågor som översiktsplanen av naturliga skäl inte hanterar. I andra fall beror behovet på att det har tillkommit ny kunskap inom områden som påverkar inriktningar som redan finns. Kommunen ser behov av att:

- **Anpassa och renodla översiktsplanen.** Planen behöver anpassas till nya krav både gällande form och innehåll. Det innebär bland annat behov för tydligare och mer avvägda ställningstaganden för aktuella riksintressen, miljökvalitetsnormer och andra förhållanden av väsentlig betydelse (naturvärden, kulturvärden, jordbruksmark, miljö- och riskfaktorer, värdefulla friluftsområden) utifrån nytt kunskapsunderlag. Det finns även behov av att ta fram en heltäckande mark- och vattenanvändningskarta som är uppdaterad utifrån ny kunskap, se över hantering av LIS-områden (områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge) utifrån ett förtydligat regelverk, att bedöma planen samlat utifrån nya krav och tydliggöra förhållandet till aktuella nationella och regionala mål, samt bostadsförsörjning. Även inriktningar kopplat till behovet av offentlig service bör ses över i förhållande till bostadsförsörjningsfrågan.
- **Se över och uppdatera inriktningar som är gemensamma med Norrköping.** Även om de övergripande principerna i *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping (2010)* i huvudsak bedöms vara aktuella, så ser kommunerna behov av en gemensam uppdatering. Uppdateringsarbetet har påbörjats.
- **Justera inriktningar i översiktsplanen som påverkas av Ostlänken.** Förändringar i den statliga järnvägsplaneringen genom kommunen påverkar översiktsplanens aktualitet i vissa delar (inte de övergripande inriktningarna för stadsutveckling). Översiktsplanen behöver uppdateras utifrån de nya förutsättningarna. Uppdateringsarbetet har påbörjats.
- **Förtydliga och i vissa fall vidareutveckla översiktsplanen gentemot förändringar inom olika samhällsfrågor.** Planen behöver förtydligas och i vissa fall utvecklas inom områden som klimat, digitalisering och elektrifiering, civil beredskap, sociala hållbarhetsfrågor och livsmedelsförsörjning. Inriktningar kopplat till teknisk försörjning behöver särskilt ses över. Den samlade bedömningen av översiktsplanen blir viktig för att visa hur översiktsplanen bidrar till mål inom dessa sakområden.

Staden

Förutom de övergripande behoven som gäller hela kommunen, har nedanstående punkter identifierats för stadens geografi. Kommunen ser behov av att:

- Ta ett samlat grepp kring verksamhetsmark
- Ange en långsiktig markanvändning inom utpekade utredningsområden utifrån nu gällande förutsättningar
- Se över huvudvägnätet för olika trafikslag utifrån nya förutsättningar
- Peka ut viktiga noder för trafik och mobilitet utifrån nu aktuella förutsättningar, samt vid behov uppdatera andra inriktningar i översiktsplanen som följd av detta
- Ta ett samlat grepp avseende grön- och blåstruktur
- Vidareutveckla och nyansera stadsbyggnadsprinciperna
- Se över behovet av att uppdatera inriktningarna för handeln och andra kreativa och kulturella näringar i stadskärnan

Landsbygden och småorterna

Förutom de övergripande behoven som gäller hela kommunen, har nedanstående punkter identifierats för landsbygden och småorterna. Med småorter menas orter med

utvecklingskiss i *Översiktsplan för landsbygden och småorterna (2014)*. Kommunen ser behov av att:

- Tydligare motivera randzonens avgränsning
- Förtydliga ställningstagandet för områden mellan tätort och landsbygd
- Se över inriktningar om nischboende utifrån nya förutsättningar
- Se över vägnätet kopplat till nya förutsättningar, bland annat i Bestorp och Brokind
- Peka ut viktiga noder/platser för trafik och hållbar mobilitet
- Fördjupa ställningstaganden kopplat till mötesplatser, lek och idrott
- Fördjupa ställningstagandena för grön- och blåstrukturen utifrån sociala och ekologiska värden
- Justera bebyggelseområden i Askeby utifrån ny kunskap
- Uppdatera kommunens syn på utveckling av Skeda Udde (arbetet har påbörjats)

Andra tätorter

Förutom de övergripande behoven som gäller hela kommunen, har nedanstående behov identifierats för de särskilt utpekade tätorterna. Linköpings kommun ser behov av att:

- Se över utbudet av mötesplatser för lek och idrott i Ekängen, Roxtuna, Distorp och Gärstad, samt Vikingstad och Ljungsbro
- Fördjupa ställningstagandena för grön- och blåstrukturen utifrån sociala och ekologiska värden i Ekängen, Vikingstad, Lingham och Ljungsbro
- Se över inriktningar för offentlig och kommersiell service utifrån genomförd exploatering i Ekängen, Ljungsbro och Vikingstad
- Se över vägnätet utifrån nya förutsättningar
- Peka ut viktiga noder/platser för trafik och hållbar mobilitet
- Uppdatera kommunens inriktning för utredningsområdet norr om Lingham
- Uppdatera mark- och vattenanvändningskartan i Ljungsbro utifrån ny kunskap om bland annat alunskiffer och skredrisk
- Ta fram fördjupade ställningstaganden för Malmslätt och Sturefors
- Ta fram nya ställningstaganden för Sättuna

Slutsatser från avsnittet om aktualitetsprövning

- Den samlade bedömningen är att översiktsplanen är **delvis aktuell**. Kommunen ser ett behov av att ta fram en ny översiktsplan för att kunna möta kommande statliga krav och utveckla översiktsplanen inom vissa områden. Vissa av uppdateringsbehoven hanteras i pågående projekt.
- I [nästa avsnitt](#) beskrivs hur Linköpings kommun har tänkt att arbeta vidare med översiktsplanen utifrån genomförd aktualitetsprövning.

Den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping

Det här avsnittet innehåller dels en fördjupad beskrivning av behovet av att ta fram en ny översiktsplan, dels en beskrivning av det fortsatta arbetet med kontinuerlig översiktsplanering i Linköpings kommun.

Behov av att ta fram en ny översiktsplan

En bra grund för fortsatt planering som möter statliga krav

Eftersom Linköpings kommun inte har en översiktsplan som uppfyller de kommande statliga kraven så behöver kommunen ta fram en ny plan, även om den långsiktiga viljeriktningen för utvecklingen bedöms som aktuell. Den nya översiktsplanen behöver vid antagande ersätta alla delar, fördjupningar och tillägg som nu gäller så att kommunen endast har en digital översiktsplan att arbeta vidare med. För att behålla långsiktigheten i planeringen ska den nya planen baseras på de bärande inriktningarna i den nuvarande. Den nya översiktsplanen innebär alltså inget omtag för hur kommunen ska utvecklas.

Figur 8: Den nya samlade översiktsplanen föreslås bygga vidare på de bärande inriktningarna från den nuvarande översiktsplanen, eftersom aktualitetsprövningen visar att dessa fortfarande är aktuella

En ny översiktsplan behövs även för att komma över i ett mer långsiktigt arbetssätt som möter statens önskemål om en mer kontinuerlig översiktsplaneprocess. Även länsstyrelsen påpekar behovet av en samlad översiktsplan i sitt underlag (se bilaga 2). En digital översiktsplan kan bättre uppfylla användarnas behov och på sikt bidra till den [obrutna digitala samhällsbyggnadsprocessen](#). Boverket bedömer att de nya kraven kommer leda till tids- och kvalitetsvinster för landets kommuner.

Samma syfte men ny metod

Kommunen har redan innan den här planeringsstrategin sett behov av att ta fram en samlad, digital översiktsplan. Våren 2022 initierades ett projekt med mål om att endast lägga samman och digitalisera översiktsplanen utan att ändra översiktsplanens inriktningar (KS 2021-1056). I samband med projektplaneringen framkom dock juridiska svårigheter med metoden. Plan- och bygglagen öppnar inte för möjligheten att lägga samman alla ändringar utan en ordinär process. Det enda alternativet är att ta fram en ny översiktsplan.

Tydligare krav på vad en översiktsplan ska innehålla

De statliga kraven innebär att den nya översiktsplanen kommer behöva utformas på ett annorlunda sätt jämfört med hur planen ser ut idag. Det analoga formatet ger stor frihet, vilket har lett till att översiktsplanen innehåller information som inte behöver ingå, till exempel beskrivningar av mål inom olika sektorsområden, beskrivning av planeringsförutsättningar

och bakgrundsbeskrivningar av olika slag. Planen innehåller också många upprepningar, både från andra delar av översiktsplanen och från andra styrdokument. Det har bidragit till en omfattande översiktsplan som är svår att hålla aktuell. Framåt behöver kommunen renodla innehållet i översiktsplanen gentemot faktiska behov, fokusera på att redovisa avvägningar mellan olika intressen och de frågor som är strukturerande för fortsatt planering. Detta behöver på sikt ske i enlighet med krav i den kommande statliga modellen.

Även detaljeringsnivån i översiktsplanen behöver balanseras utifrån vad översiktsplanen är för typ av styrdokument. Planen behöver hantera planeringsfrågor i en större helhet, med fokus på ställningstaganden som bidrar till att uppnå en samlad och sammanvägd framtidsbild. Det medför att kommunen behöver se om det behövs andra styrdokument (som program och policies) för att ersätta delar av det som idag hanteras i översiktsplanen.

Figur 9: Utvecklingsinriktning, mark- och vattenanvändning och förhållande av väsentlig betydelse är centrala begrepp i den statliga modellen. Modellen är under utveckling.

Förändringsbehov att arbeta vidare med i kommande översiktsplaneprocess

[Aktualitetsprövningen](#) visar att de bärande inriktningarna i kommunens översiktsplan är aktuella. Prövningen visar dock att vissa förändringar behöver göras för att översiktsplanen ska bli så bra som möjligt för bland annat detaljplanering och bygglovgivning. Med bakgrund i de behov som beskrivs i aktualitetsprövningen (bilaga 1) bedömer kommunen att nedanstående punkter ska tas omhand i samband med framtagande av nästa översiktsplan. Punkterna innebär inte att översiktsplanen ändras genom planeringsstrategin, utan endast att dessa frågor ska hanteras i den kommande översiktsplaneprocessen. Förslagen har delats in i två kategorier.

1) Anpassa och renodla översiktsplanen

Översiktsplanen behöver anpassas och renodlas till aktuella och kommande krav om format och innehåll.

Att anpassa och renodla översiktsplanen inkluderar att:

- Göra planen digital enligt kommande föreskrifter
Strukturera innehållet i översiktsplanen digitalt, på ett sätt som på sikt kan möta kommande statliga krav.
- Göra översiktsplanen tydlig, enhetlig och kärnfull
Öka läsbarheten och användbarheten genom att bland annat korta ner innehållet och använda samma begrepp konsekvent för samma frågor. Möta krav om tydlighet i plan- och bygglagen.
- Avgränsa innehållet i översiktsplanen gentemot andra styrdokument
Hitta ett tydligare förhållningssätt mellan översiktsplanen och andra styrdokument, vilket bidrar till att minska upprepningar och öka förutsättningarna för översiktsplanens aktualitet och långsiktighet.
- Samlat beskriva hur planen förhåller sig till regionala och nationella mål
På ett tydligt och samlat sätt bedöma planen utifrån aktuella nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling
- Göra en ny samlad bedömning av översiktsplanen utifrån alla tre hållbarhetsaspekter
På ett samlat sätt visa hur översiktsplanens inriktningar bidrar till ett mer hållbart samhälle utifrån alla tre hållbarhetsaspekter (ekologiskt, socialt och ekonomiskt).
- Beskriva hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder utifrån aktuella prognoser
Möta krav om att det ska framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Det behöver göras samlat i översiktsplanen och utifrån aktuella befolkningsprognoser.
- Ta fram en heltäckande mark- och vattenanvändningskarta och uppdatera denna utifrån ny kunskap
Möta nya krav om att det ska finnas en heltäckande mark- och vattenanvändningskarta. Kartan behöver även i vissa fall uppdateras utifrån både planens genomförande och ny kunskap (till exempel i Ljungsbro, Lingham, Askeby och vissa områden i staden).
- Tydligare redovisa, och vid behov upprätta nya, ställningstaganden kopplat till riksintressen, miljö kvalitetsnormer och förhållanden av väsentlig betydelse
Formulera tydliga ställningstaganden för aktuella värden och hänsyn enligt krav i plan- och bygglagen utifrån aktuell kunskap. Med förhållande av väsentlig betydelse menas t.ex. kulturvärden, naturvärden, jordbruksmark, värdefulla friluftsområden och miljö- och riskfaktorer. Ny kunskap kan i vissa fall innebära behov av nya plats specifika avvägningar gällande markanvändningen.

2) Vidareutveckla inriktningarna i översiktsplanen inom utvalda områden

Kommunen ser även ett antal områden som behöver utvecklas för att översiktsplanen ska kunna utgöra ett bättre stöd för efterföljande skeden. Här redovisas vilka frågor som ska hanteras i nästa översiktsplaneprojekt. Hur framtida inriktningar formuleras blir ett resultat av den kommande översiktsplaneprocessen.

Kommunen planerar även att i nästa översiktsplaneprocess:

- Förtydliga grön- och blåstrukturens roll utifrån flera perspektiv
På lämplig nivå peka ut och ta ställning till gröna och blå strukturer för hela kommunen och tydligare visa på strukturens roll kopplat till aktuella frågor som social hållbarhet och klimatanpassning.
- Uppdatera delar i översiktsplanen som handlar om teknisk försörjning

Uppdatera ställningstaganden om teknisk försörjning för att möta nya förutsättningar kopplat till bland annat klimatanpassning och elektrifiering. Gäller både strukturella frågor som vatten- och avloppshantering, masshantering och mobilmaster, men även mer principiella ställningstaganden.

- **Se över huvudvägnätet för olika trafikslag, samt peka ut viktiga platser för trafik och mobilitet utifrån nya förutsättningar**

Vägnätet för olika trafikslag behöver hänga samman bättre över geografiska gränser. Översiktsplanen behöver även hantera nya frågor som följd av elektrifiering och digitalisering, till exempel infrastruktur för el och utpekande av samlade mobilitetshubbar.

- **Ta ett samlat grepp kring verksamhetsmark i staden**

Se över den totala markreserven för verksamheter utifrån aktuell statistik och etableringspreferenser för att säkra kommunens behov.

- **Tydligare motivera randzonens avgränsning kring staden, se över inriktningar om nischboenden, samt förtydliga synen på utveckling av omlandet kring större tätorter**

Skapa större förståelse för randzonens avgränsning, ta ställning till om (och i så fall på vilket sätt) inriktningar om nischboenden ska hanteras i översiktsplanen, samt tydliggöra hur det närmaste omlandet kring tätorterna utanför Linköping kan utvecklas.

- **Se över hantering av LIS-områden utifrån ett förtydligat regelverk**

Gå igenom kommunens utpekade LIS-områden utifrån nuvarande vägledning och ändra vid behov. Med LIS-områden menas områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

- **Arbeta fram ett nytt ställningstagande för Sättuna**

Ta fram nya inriktningar för Sättuna då den tidigare fördjupningen av översiktsplanen från 2012 bedöms vara inaktuell.

- **Se över inriktningarna för offentlig service kopplat till nya befolkningsprognoser**

Som följd av den nya bedömningen av bostadsbehovet gentemot aktuella befolkningsprognoser, behöver även inriktningarna kopplat till offentlig service ses över för att matcha de nya förutsättningarna.

- **I högre grad inkludera civil beredskap i översiktsplaneringen**

Kommunen behöver inkludera frågan om civil beredskap i översiktsplaneringen i högre grad, till exempel genom att bedöma översiktsplanen gentemot nationella mål inom området och göra relevanta kartläggningar som stöd för planeringen.

- **Nyansera stadsbyggnadsprinciperna utifrån olika platser i staden**

I högre grad platsanpassa stadsbyggnadsprinciperna till olika delar av staden.

- **Se över och i vissa fall fördjupa ställningstaganden kopplat till mötesplatser, lek och möjlighet till närrekreation på landsbygden och i orterna**

Tydligare koppla ställningstaganden till olika platser, till exempel peka ut strategiskt viktiga mötesplatser för boende på landsbygden och i orterna.

- **Se över behovet av att uppdatera inriktningarna i staden utifrån nya förutsättningar för handel, samt kreativa och kulturella näringar**

Handelsmönster har ändrats och översiktsplanen behöver beakta detta. Planen bör även ses över utifrån nuvarande förutsättningar i syfte att stärka de kreativa och kulturella näringarnas plats i staden.

Olika ambitionsnivå och detaljeringsgrad för olika frågor

Det kommande översiktsplaneprojektet kommer hantera de flesta sakfrågor där aktualitetsprövningen visar att behov finns. Hur djupt frågorna studeras och hur eventuella

framtida inriktningar formuleras blir ett resultat av den kommande processen. Behoven att uppdatera de ställningstagandena som är gemensamma med Norrköping, uppdatera översiktsplanen utifrån Ostlänken och fördjupa inriktningarna för Skeda udde omhändertas i redan pågående projekt.

Kommunen ser behov av att i framtiden arbeta vidare med översiktsplanen, bland annat kopplat till frågor som cirkulär ekonomi och automatisering. Även behovet av att fördjupa inriktningarna för Sturefors kvarstår. Det föreslagna arbetssättet som presenteras i nästa avsnitt bedöms ge goda förutsättningar för detta.

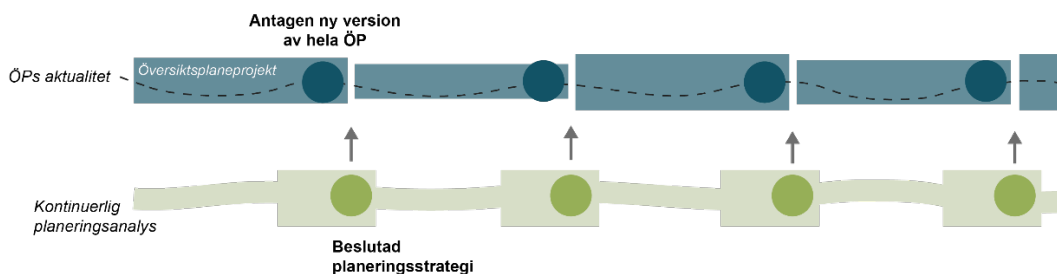
Behov av ett nytt sätt att arbeta med översiktsplanering

Förutsättningar för ett nytt arbetssätt

Med den nya översiktsplanen som grund ser kommunen att det finns möjlighet att arbeta på ett mer ändamålsenligt och resurseffektivt sätt, där kopplingen mellan de bärande principerna och mer detaljerade inriktningarna i översiktsplanen blir mer framträdande och där kommunen kan redovisa följd effekter och sammanhang på ett tydligare sätt. Kommunen har därför tagit fram ett förslag på ett nytt arbetssätt. Det nya arbetssättet ska ge en långsiktigt aktuell och strategisk översiktsplan, samt ge förutsättningar för att på ett transparent sätt styra översiktsplanens utveckling. Arbetssättet ska ge kommunen möjlighet att arbeta med strategiska frågor utanför PBL när det passar bäst, samt att kunna vara mer snabbfotad i att anpassa planen till nya förutsättningar.

Föreslaget koncept för nytt arbetssätt

Förslaget innebär att Linköpings kommun nyttjar fördelarna med digitaliserad information och alltid beslutar om hela översiktsplanen, men utan att omarbete planen i sin helhet. Det kan ses som att översiktsplanen uppdateras med en ny version där det alltid bara finns en översiktsplan och ett pågående översiktsplaneprojekt. Arbetssättet innebär att kommunen alltid samråder, granskar och antar hela översiktsplanen, med kommunikativt fokus på det som har ändrats sedan sist. Det betyder i så fall att kommunen inte kommer att arbeta med fördjupningar (FÖP) och tillägg (TÖP), eftersom kommunen bedömer att det inte går att hantera de följd effekter som uppstår på ett bra sätt. Översiktsplanen kommer dock även fortsättningsvis att kunna vara olika fördjupad i olika områden.

Figur 10: Förslaget innebär att kommunen beslutar om hela översiktsplanen oftare. Fokusfrågor för nästa uppdatering förankras i den återkommande planeringsstrategin som grundas på en analys av nya behov.

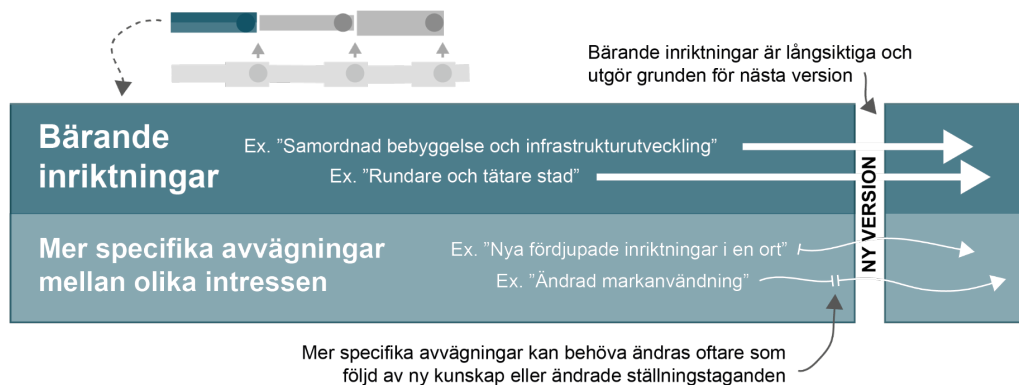
Det föreslagna arbetssättet skapar kontinuitet, där nästa version av översiktsplanen bygger vidare på den senast antagna. Vilken riktning den översiktliga planeringen ska ta och vilka frågor som ska utredas i nästa projekt får sin avgränsning av en antagen planeringsstrategi, som i sin tur grundar sig på en kontinuerlig analys och prioritering av nya behov. Tanken är

att den politiska dialogen om planens utveckling alltid sker genom planeringsstrategin. Översiktsplaneprojekten bör inte vara längre än 3-4 år och starta direkt efter varandra för att ändringarna snabbt ska få genomslag och för att projekten inte ska bli för omfattande. Om förutsättningarna ändras kan arbetssättet behöva omvärderas i kommande planeringsstrategier.

Betydelsen av långsiktighet

Genom att arbeta med hela översiktsplanen samtidigt skapas förståelse för hur specifika inriktningar hänger ihop med bärande, mer övergripande inriktningar. Arbetssättet förväntas även bidra till ökad förståelse kring de avvägningar som görs, där en inriktning ofta är en förutsättning för en annan inriktning. Bedömningen är att kommunen på ett bättre sätt kommer kunna hantera följdeffekterna av föreslagna ändringar, vilket gör översiktsplanen tydligare och mer sammanhängande. Arbetssättet kan dock öppna för mer återkommande diskussion om den långsiktiga utvecklingen.

Översiktsplanens långsiktighet är något som bör värnas även i det framtida arbetssättet och förståelsen för detta blir en viktig grund för det framtida arbetet. Tanken är att bärande inriktningar sällan omarbetas, utan utgör en långsiktig och förutsägbar grund för den fysiska planeringen även fortsättningsvis. Däremot kan det oftare finnas behov för att uppdatera eller ta fram mer detaljerade avvägningar mellan olika intressen utifrån ny kunskap, nya lagkrav eller ändrade politiska viljeriktningar.

Figur 11: Tanken är att bärande inriktningar sällan omarbetas. Mer specifika avvägningar kan behöva ändras oftare.

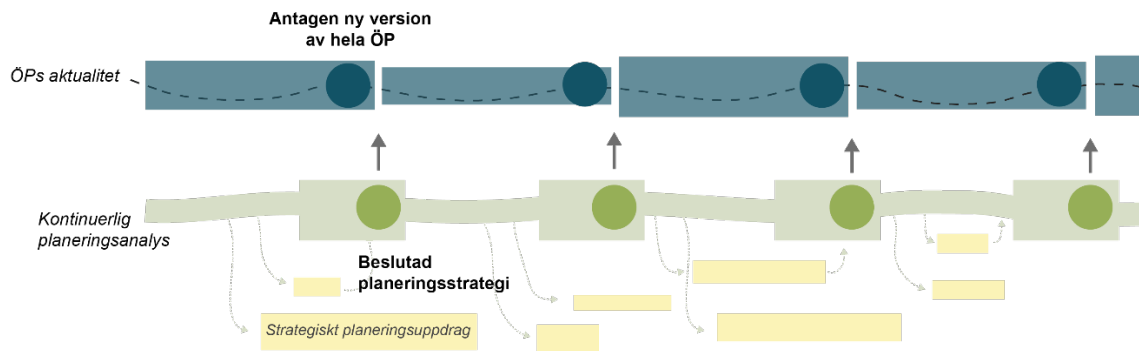
Förhållandet till mandatperioder

En planeringsstrategi ska minst beslutas senast två år från senaste val om inte kommunen antar en ny översiktsplan. Det är dock inget som hindrar att kommunen beslutar om planeringsstrategin flera gånger under en mandatperiod. Kommunen anser att det främst ska vara behoven som styr när strategin tas upp för beslut. Beroende på timingen kan det därför behöva beslutas om en extra strategi, för att uppfylla krav och förankra riktningen för översiktsplanarbetet med ny politik.

Andra strategiska planeringsuppdrag

Det är inte all strategisk fysisk planering som bör hanteras som en del av översiktsplanen. Vissa frågor lämpar sig bättre som ett annat typ av strategiskt planeringsuppdrag. Dessa strategiska planeringsuppdrag behöver förhålla sig till kommunens riktlinjer för styrdokument

och vara exempelvis vägledningar, program, tillämpningsanvisningar eller liknande. Dialogen kring hur en fråga bäst ska hanteras är tänkt att ske i den kontinuerliga planeringsanalysen.

Figur 12: Behovet av andra planeringsuppdrag definieras genom den kontinuerliga planeringsanalysen

Sammanfattning av kommande arbete

Pågående översiktsplaneprojekt

Just nu pågår tre översiktsplaneprocesser som hör till det nuvarande arbetssättet (TÖP Ostlänken, FÖP Malmslätt och FÖP Skeda udde), samt en process mellan det nuvarande och framtida arbetssättet (Gemensam översiktsplan för Norrköping och Linköping). Tanken är att de pågående processerna antas som egna planprodukter, för att sedan arbetas in och istället omfattas av den nya kommunomfattande översiktsplanen. Om förutsättningarna (såsom tidplanerna) förändras kan det föreslagna tillvägagångssättet behöva justeras. Exempelvis skulle innehållet som hanteras i pågående projekt istället kunna hanteras inom ramen för framtagandet av en ny översiktsplan om det vid en senare tidpunkt bedöms som mer lämpligt.

FÖP Malmslätt är vilande på grund av behov av ökad klarhet i frågan om militärt flygbuller. Vilka inriktningar som fortsatt kan föreslås för orten i den nya översiktsplanen kommer bero på kommande förväntade statliga avgöranden i flygbullerfrågan.

Figur 13: Pågående processer antas som egna planprodukter för att sedan arbetas in i den nya översiktsplanen

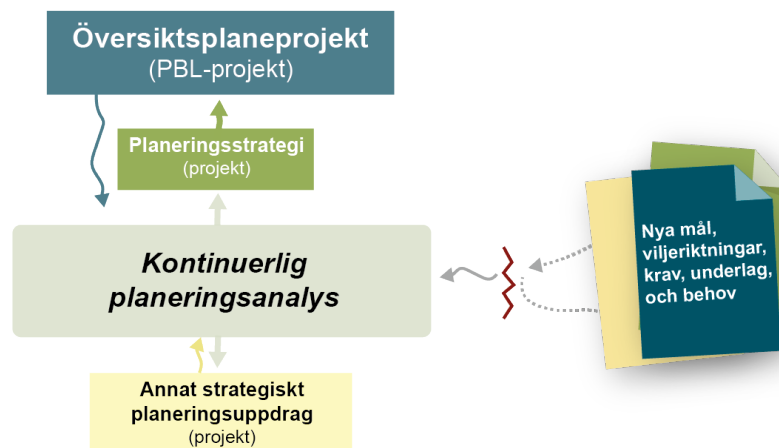
Framtagande av ny översiktsplan

Att ta fram en ny samlad digital översiktsplan kommer att vara ett nödvändigt och relativt omfattande steg mot ett nytt arbetssätt. Både Boverket och kommunen själva bedömer att det finns stora fördelar med en mer digitaliserad process och att det kommer göra både den fortsatta översiktsplaneringen och arbetet i efterföljande skeden mer effektivt och ändamålsenligt. Förslaget är att arbetet med en ny översiktsplan påbörjas tidigt 2025, med projektplanering under hösten 2024. Förhållandet till de statliga föreskrifterna och

planeringen för Ostlänken blir dock viktiga faktorer när en tidplan ska tas fram och kan även påverka projektet under processens gång.

Uppstart av arbetet med kontinuerlig planeringsanalys

Arbetet med kontinuerlig planeringsanalys påbörjas i samband med uppstart av den nya översiktsplanen. Analysen behöver hantera kartläggning av nya och ändrade förutsättningar som påverkar behovet av att uppdatera översiktsplanen. Med det menas både nya underlag, nya kommunala viljeriktningar, statliga eller regionala krav och externa behov. Det ska finnas en tydlig koppling till verksamhetsplaneringen och analysen ska även hantera uppföljning av både inriktningar och konsekvensbedömningen med lämpliga indikatorer, men först när en ny översiktsplan finns framtagen.

Figur 14: Behovet av att uppdatera översiktsplanen utifrån nya förutsättningar analyseras kontinuerligt. Analysen påverkar både behovet av förändringar av översiktsplanen och behovet av andra planeringsuppdrag

Slutsatser från avsnittet om den fortsatta översiktsplaneringen i Linköping

- Linköpings kommun ser behov av att ta fram en ny samlad, digital översiktsplan som utgår från inriktningarna i den nuvarande. Planen behöver anpassas till kommande statliga krav och utvecklas inom ett antal områden.
- Kommunen behöver ett nytt arbetssätt som bättre tar tillvara på digitaliseringens möjligheter och möter kommunens behov. Förslaget innebär att kommunen alltid arbetar med översiktsplanen som en samlad helhet, där avgränsningen definieras i planeringsstrategin.
- Kommunen ser behov av att löpande kunna analysera nya förutsättningar. Detta föreslås hanteras genom en kontinuerlig planeringsanalys. Analysen blir grunden för både verksamhetsplanering och andra strategiska planeringsuppdrag.

Referenslista

Här finns en samlad lista över de dokument och webbsidor som det hänvisas till i dokumentet. Det finns även en egen referenslista för aktualitetsprövningen (bilaga 1).

Lagar

- Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
- Plan- och byggförordningen (SFS 2011:338)
- Miljöbalken (SFS 1998:808)

Styrdokument, publikationer, beslut och yttranden

- Regeringen (2019). *Regeringens proposition 2019/20:52- En utvecklad översiktsplanering*
- Linköpings kommun (2005). *Inriktning i det fortsatta översiktsplanearbetet med utgångspunkt från planstrukturstudien* (KS 2005-0132)
- Länsstyrelsen i Östergötland (2022). *Länsstyrelsens underlag till beslut om planeringsstrategin* [2022-09-06], inkl. bilaga om statliga och mellankommunala intressen och mål (*Bilaga 2 till Planeringsstrategi*).

Webbsidor

- Boverket (2021). *Vad gäller vid ändringen av PBL 3 kap 1 april?* <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/ikrafttradande--och-overgangsbestammelser/>, [2023-12-07]
- Boverket (2023). *Föreskrifter om översiktsplan* <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/nyheter-pa-pbl-kunskapsbanken/foreskrifter-op/>, [2023-12-07]
- Boverket (2022). *Klimatrisker i översiktsplaneringen* https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmannaintressen/hansyn/miljo_klimat/klimatrisker/, [2023-12-07]
- Boverket (2023). *Förhållanden av väsentlig betydelse* <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmannaintressen/vasentlig-betydelse/>, [2023-12-07]
- Lantmäteriet (2023). *Målbilden för en obruten digital samhällsbyggnadsprocess* <https://www.lantmateriet.se/sv/smartare-samhallsbyggnadsprocess/utbildningar/workshop/malbildens-for-en-obruten-digital-samhallsbyggnadsprocess/>, [2023-12-07]

- Linköpings kommun (2023). *Gällande översiktsplan i Linköpings kommun*, <https://www.linkoping.se/stadsplanering-och-trafik/oversiktsplanering/gallande-oversiktsplan/> [2023-12-07]
- Linköpings kommun (2023). *Nya stationen kommer ligga i Steninge* https://www.linkoping.se/stadsplanering-och-trafik/stadsutveckling_linkoping/stadsutvecklingsprojekt/utveckling-ostlanken/nya-stationen-kommer-ligga-i-steninge/ [2023-12-11]
- Naturvårdsverket (2023). *Vägledning om miljöbedömning för planer och program*. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/strategisk-miljobedomning/> [2023-12-07]
- Regeringskansliet (2020). *Uppdrag att se över kriterierna för och anspråken på områden av riksintresse* <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2020/01/uppdrag-att-se-over-kriterierna-for-och-anspraken-pa-omraden-av-riksintresse/> [2023-12-07]